

KUD UČKA MATULJI

Trg Maršala Tita 11, 51211 MATULJI
OIB: 66804642638, MB: 0625566
IBAN: HR7424020061100123711

e-mail: ucka.matulji@gmail.com

PREDLAGATELJ

KUD "Učka" Matulji

Trg M. Tita 11, 51211 Matulji

KANDIDAT ZA NAGRADU

Udruga "Brgud po starinski "

Veli Brgud 62, 51211 Matulji

VRSTA PRIJEDLOGA:

Godišnja nagrada Općine Matulji za iznimna postignuća i doprinos u kulturi

Poštovani,

Nije pretenciozno kazati kako je "Brgud po starinski" iz Velog Brguda, udruga koja je prethodnih godina najzaslužnija unutar Općine Matulji u očuvanju folklornog kolorita Općine, ili bolje rečeno, nositelj tradicije našeg bitka.

Posebice možemo biti ponosni na angažman mladih koji su iskazali interes i osmislili hvalevrijedan projekt koji uključuje mještane Velog Brguda (Brguda) različitih dobnih skupina. Od skromnih početaka nekolicine istomišljenika 2012. godine, svojom ljubavlju, kreativnošću i upornošću, došli su do izuzetno značajne manifestacije koja već, možemo konstatirati, nadmašuje amaterske mogućnosti. Toliki trud i entuzijazam koji Udruga ulaže kako bi zadobila ozbiljnu pozornost posjetitelja i služila na ponos Općini Matulji, evidentno zaslužuje u najmanju ruku veliko priznanje i podršku svih mještana općine.

Smatramo da se isključivo rad, originalnost i rezultat u društvenoj zajednici trebaju apsolutno podržati, pogotovo u sadašnjem vremenu sve manje socijalne osviještenosti i globalne industrijske agresivnosti.

Nacionalni etnitet je ono s čime se mi rodimo i živimo, te zaslužuje da se sa posebnom pažnjom prema istom i odnosimo.

Upravo iz tih razloga, KUD Učka Matulji, koja je prepoznala veliku kvalitetu rada spomenute Udruge, kandidira Općini Matulji "Brgud po starinski" iz Velog Brguda, za Godišnju nagradu Općine Matulji za iznimna postignuća i doprinos u kulturi za 2025. godinu

Matulji, 05.01.2026.

Doris Stanić, KUD Učka Matulji

KUD »UČKA«
MATULJI
MB 0625566

Izješće o radu udruge Brgud po starinski (nekad Udruga mladih Veli Brgud)

Udruga mladih Veli Brgud osnovana je 2012. godine, a njezin cilj je očuvanje tradicije i kulturnog dobra mjesta Veli Brgud te održavanje zajedništva među mještanima. Njezini osnivači bili su mladi mještani Velog Brguda, koji su tada imali u prosjeku 20 - 25 godina, zbog čega je i Udruga dobila spomenuto ime. Bila je to skupina nadobudnih i kreativnih mladih ljudi, koji su tek stjecali iskustvo u organizaciji manifestacija. Prije svega, svi ti članovi bili su prijatelji i susjedi, koji se poznaju od malih nogu, zajedno su sjedili u školskim klupama, zajedno su proživjeli prve tinejžerske izlaske i imali su zajedničku strast – ljubav prema rodnome kraju. Upravo je njihova međusobna povezanost i bliskost bila većim djelom ključ njihove motivacije. U 13 godina rada Udruga je postigla mnoge uspješnice.

S obzirom da su Sv. Kuzma i Damjan zaštitnici mjesta Veli Brgud, prve dvije godine članovi su organizirali manifestaciju Kuzmova i u sklopu iste organizirali Kapuzijadu, čiji je cilj bio pridati važnost autohtonoj sorti kupusa zvanoj „brgujski kapuz“. Osim toga, u sklopu Kuzmove organizirali su i Kapuzarske igre, Tomosfest i malonogometni turnir.

Godine 2013. organizirali su prikupljanje starih fotografija te su u Društvenom domu u Velom Brgudu napravili Izložbu fotografija „Brgud kroz stare slike“. Izložba je privukla velik broj mještana te je zbog velikog interesa produženo vrijeme trajanja izložbe.

2014. godine Udruga se je okušala u nečem sasvim novome i nepoznatome. S obzirom da se je život u posljednjih 50-ak godina u ruralnim sredinama drastično promijenio, članovi su došli na ideju da scenski prikažu život svojih predaka prije 50-ak i više godina. U selu su razgovarali sa starijim osobama, koje su im prenosile kako je izgledao život u prošlosti, a zatim su krenuli u prikupljanje starih predmeta, alata i oruđa. Također, prikupljali su i sudionike manifestacije, koji bi scenski oživjeli prošlost koju je trebalo dočarati posjetiteljima. Tako su prvi puta u sklopu Kuzmove organizirali manifestaciju Brgud po starinski. Ta prva manifestacija bila je veoma neizvjesna. Sudionici su bili skeptični u njezinu uspješnost i nisu željeli obećati da će zaista sudjelovati. Usprkos tome, na prvome Brgudu po starinski bilo je 65 sudionika, a posjetitelji su bili oduševljeni prikazom.

Organizatorima su upravo ti prvi posjetitelji dali vjetar u leđa i potakli ih da nastave razvijati ovu manifestaciju. Nastojali su svake godine uvesti nešto novo. Tako su 2015. godine u knjizi Liburnijske teme naišli na fotografiju koja prikazuje brgujske narodne nošnje. S obzirom da im nitko od mještana nikada nije pokazao brgujsku nošnju, ova ih je tema zaintrigirala. Istraživanjem su saznali da je sredinom 19.st. krojač Nikola Arsenović putovao Hrvatskom, Slovenijom, Crnom Gorom te Bosnom i Hercegovinom i slikao narodne nošnje. Tako je stigao i u mjesto Veli Brgud i naslikao dvije muške i dvije ženske nošnje, koje do danas nitko nije sačuvao pa su one tako potpuno zaboravljene. Članovi su nabavili preslike spomenutih akvarela te su krenili u utrku za financiranje izrade istih. Naišli su na potporu od strane Ministarstva kulture i Primorsko-goranske županije, koji su financirali 4 narodne nošnje. Iduće godine u financiranju nošnji pridružila se je i Općina Matulji, kada su se izradile

još 2 nošnje. Tako je na Brgudu po starinski 2016. godine po prvi puta prikazana brgujska narodna nošnja koju je ova Udruga ponovno oživjela i dala joj smisao.

Nadalje, članovi Udruge saznali su, kroz razgovor sa starijim mještanima, kako su Brgujci početkom 19.st. bili poznati vapneničari, te kako su 50-ih godina prošlog stoljeća imali tvrtku koja je proizvodila vapno. Tim više, našli su fotografiju iz 1918. na kojoj su fotografirani Brgujci pored svoje vapnenice. Tako su se na ljeto 2017. godine članovi Udruge odlučili okušati u izradi jedne male vapnenice. U selu je tada bio živ samo još jedan vapneničar, koji je imao već preko 80 godina i on je pristao voditi njenu izgradnju. Kako bi sve ostalo dokumenirano, Udruga je organizirala i snimanje cijelog procesa izgradnje, a kasnije je od tih materijala napravila i kratak dokumentarni film „Japlenica“. Vapnenicu su izgradili u ulici Štambulija, u kojoj se je održavao Brgud po starinski, kako bi je na manifestaciji mogli vidjeti posjetitelji. Film je premijerno prikazan u studenom 2017., a kasnije i na Brgudu po starinski, na Filmskom festivalu kratkih dokumantarnih filmova u Art kinu u Rijeci te u sklopu Noći muzeja, u Memorijalnom muzeju Lipa pamti.

Nakon toga, Udruga je izdala malu ilustriranu zbirku lirskih pjesama pod nazivom „Tako mi je govorila nona“ koje su se u prošlosti govorile djeci i prenosile su se iz generacije na generaciju u Velom Brgudu.

Godine 2020. i 2021. zbog epidemije Covida 19 Udruga nije bila u mogućnosti organizirati Brgud po starinski. Ipak, odlučila je posvetiti se nečem drugom. Izradila je web stranicu o Velom Brgudu i info ploču, koja je postavljena na ulazu u mjesto. Info ploča daje osnovne informacije o povijesti sela, a tekst je preveden i na engleski jezik. Važno je naglasiti da svih ovih godina Općina Matulji financijski podupire ovu manifestaciju, čime pokazuje da prepoznaje njezine vrijednosti, na čemu smo posebno zahvalni.

Posljednjih nekoliko godina, nakon uspješno provedene manifestacije, Udruga organizira izlet za sudionike Brguda po starinski. Članovi Udruge mišljenja su da se mora njegovati zajedništvo u selu, jer upravo je zajedništvo temelj ove manifestacije. Za njezinu organizaciju potreban je velik broj ljudi, a važno je naglasiti da su svi volonteri. Poznato je da neke srodne manifestacije svojim akterima osiguraju naknadu, ali članovi Udruge mišljenja su da svaki akter u svoj scenski prikaz mora unijeti sebe i svoju dušu, što se ne može odglumiti niti se može novcem platiti, to se jednostavno mora voljeti.

Godine 2025. Udruga je promijenila ime u Brgud po starinski, jer upravo je ta manifestacija od svih projekata u Udruzi doživjela najveći uspjeh. Manifestacija nije održana svake godine, zbog vremenskih neprilika te zbog epidemije Covida 19. Brgud po starinski okuplja sudionike i posjetitelje svih dobnih skupina. Za one najmlađe, možemo reći da je to manifestacija edukativnog karaktera, dok u starijima ona budi nostalgiju za djetinjstvom. Tijekom godina, manifestacija broji sve veći broj sudionika i posjetitelja. Postala je nadaleko poznata, ne samo u našoj općini ili županiji, već dolaze i brojni posjetitelji iz Istarske županije te iz Slovenije. Jedina je manifestacija takvog karaktera u Primorsko-goranskoj županiji. Brgud po starinski postao je nešto mnogo više od onoga što su njegovi začetnici mislili da će ikada postati.

Ja prvi put smo tu. Odlično
bilo. Sada nam je da smo došli
Borbo. Znamo. Tanja Zlatar

O LEPOT - PRVI PUT MA EMO PRVI TOJ KA
RADYKA - LIVIO KA

ni je Lepot prisetit se dan

u prenesno Daria
leptišske Brestica
7000 7000

28.09.21.

SVAKH ČAR, OVAKO TREBA DA JE UGLEDA
ČELA HRVATSKA, A NE ŠAMO DA VA
PRISA TUČ

JOŠ

9. 25

O BRIGADCI!

JE UDUČNO!

9. 25.

Risan i POUČAN Sajam.
do 3. entuzijaste

myštanje Brigada, Nastav
ljudi i form. Helms hvala
kao Wikiped Manifestacija.
Usenija i Ric

25. Džela!

Tragom hrvatske baštine je na
lokaciji Veli Brgud,
Primorsko-Goranska, Croatia

1 min

~ 8. 10. 2023

Proteklog smo vikenda ostali doma i guštali u Brgudu na manifestaciji „Brgud po starinski“ koja nas je vratila u neka prošla vremena. Vrijedni Brgujci dočarali su nam kako se nekad živjelo u ovom simpatičnom mjestu podno Učke. Svoje su naselje nakratko pretvorili u živi muzej u kojem su glavne uloge imali težaki i težakinje, kovači, stolari, šilice, drvosječe, prelje, graditelji košara, japneničari, mlikarice...
Prava šetnja kroz povijest koja nam govori tko smo, što smo i kako trebamo naprijed.

Brgujci, duboki naklon članova Udruge Tragom hrvatske baštine.

DODATNI PRILOZI :

1. VIDEO ZAPIS - NOVA TV - JAVNIK NOVA TV 2023.
2. LKTOPAS OPĆINE MATUŽI 2024. 9. - ŽIVI MUZEJ KOJI VRACA U DOBRA, STARA VREMENA
3. FRAMONTANA 2023. 9.

Brgud po starinski u znaku vapnenice

Naime, Brgujci su početkom i sredinom 20. stoljeća bili poznati vapneničari, a znanja i vještine vezane uz to zanimanje gotovo su iskorijenjene i zna ih još samo barba Vinko Zvančićov

Aleksandra KUĆEL-ILIĆ

VELI BRGUD » Ulice Velog Brguda i ove će godine omogućiti posjetiteljima da »udahnu« neka stara vremena, a kako javljaju organizatori manifestacije »Brgud po starinski«, osim što se ističe bogatom kulturnom baštinom, Veli Brgud postaje sve poznatiji i po izraženom rodoljublju i zajedništvu svojih mještana.

– Stotinjak Brgujaca i Brgujki svih dobnih skupina, u nedjelju, 24. rujna od 15 do 18 sati izaći će na ulice svog rodnog mjesta. Bit će odjeveni u odjeću kakvu su nosili njihovi preci i izvodit će aktivnosti, koje su u prošlosti Velog Brguda bile dio svakodnevice. Ovi akteri pružit će vam nešto mnogo više od samog scenskog prikaza. Oni svoju ulogu proživljavaju emocijama, što gledateljima pruža jedinstven i najvjerodostojniji prikaz – najavila je u ime organizatora Maja Sanković iz Velog Brguda.

Po njezinim riječima, Brgud po starinski ove će godine biti u znaku vapnenice. Naime, Brgujci su početkom i sredinom 20. stoljeća bili poznati vapneničari, a znanja i vještine vezane uz to zanimanje gotovo su iskorijenjene. Na sreću, postoji još jedna osoba

“ Stotinjak Brgujaca i Brgujki svih dobnih skupina izaći će na ulice svog rodnog mjesta

Maja Sanković

Prizor iz Brguda »po nekadašnju«

u Velom Brgudu koja posjeduje spomenute vještine i znanja. Barba Vinko Zvančićov u svojoj 83. godini života pristao je organizatorima ove manifestacije pomoći u izgradnji male vapnenice.

– Cijeli postupak gradnje

zabilježen je kamerom, stoga ćete u nedjelju imati priliku vidjeti kratak dokumentarac o vapnenici te samu vapnenicu. Osim toga, Brgujci će u nedjelju predstaviti i malu ilustriranu zbirku lirskih pjesama koje se u njihovu selu već godi-

nama prenose s koljena na koljeno. Želimo da naša kulturna baština zauvijek ostavi trag u svakom Brgujcu, a osobito u onim najmladima, stoga je pisani zapis najbolji put ka tome – zaključili su organizatori.

Tko dođe u Veli Brgud ponovno će, kao i prošle godine, imati priliku vidjeti staru kuću s ognjištem i crnim zidovima, koja je gotovo u potpunosti zadržala svoju autentičnost. Također, tamo će biti predstavljene i brgujske narodne nošnje, koje su prošle godine ponovno izrađene i na taj način otrgnute zaboravu. Pored svega, moći će se zaplesati uz zvuk harmonika, popiti piće i okusiti domaću hranu. Posjetite ovu manifestaciju i osjetite kako su ljudi nekad živjeli u skladu s prirodom, koliko su bili jači međuljudski odnosi te kako je nekad vrijeme usporeno

Dječiji Mankovi i jedna od vršnih manifestacija

M. GRACIN

BUGUD PO STARINSKI Stotine posjetitelja pohodilo etno-prikaz zanata i baštine

Govratak Brgujci u nekadašnja jednostavnija vremena

U ovom su se Brgudu cijepala vuna, razvlačila vuna, mastio kapuz, šila i ručno prala roba i bio fažol, a Brgujci i njihovi gosti ponovo su se vratili u nekadašnja vremena svojih nona i nonića

BANELIĆ
i Sergej
CHSLER

“Imamo se više posjetitelja, ovo leto nas je čak i malo iznenađilo koliko je ljudi prišlo, a va organizaciju je uključeno oko sto Brgujci li ne žele da se naša tradicija zaboravi

Maja Sanković Malkoć, predsjednica udruge Brgud po starinski

BUGUD - Vesela, živahna bila je nedjelja u kojoj je jedno starije podne vratilo u nekadašnja vremena. U ovom su se Brgudu cijepala vuna, razvlačila vuna, mastio kapuz, šila i ručno prala roba i bio fažol, a Brgujci i njihovi gosti ponovo su se vratili u nekadašnja vremena svojih nona i nonića. U ovom su se Brgudu cijepala vuna, razvlačila vuna, mastio kapuz, šila i ručno prala roba i bio fažol, a Brgujci i njihovi gosti ponovo su se vratili u nekadašnja vremena svojih nona i nonića.

Isklapuz

U ovom su se Brgudu cijepala vuna, razvlačila vuna, mastio kapuz, šila i ručno prala roba i bio fažol, a Brgujci i njihovi gosti ponovo su se vratili u nekadašnja vremena svojih nona i nonića. U ovom su se Brgudu cijepala vuna, razvlačila vuna, mastio kapuz, šila i ručno prala roba i bio fažol, a Brgujci i njihovi gosti ponovo su se vratili u nekadašnja vremena svojih nona i nonića.

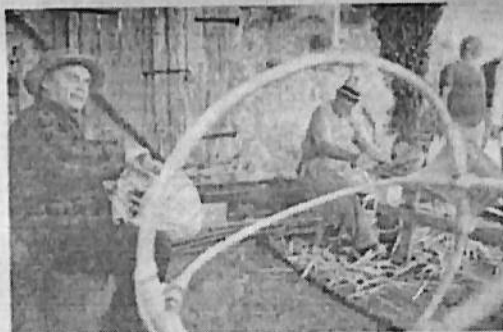
U ovom su se Brgudu cijepala vuna, razvlačila vuna, mastio kapuz, šila i ručno prala roba i bio fažol, a Brgujci i njihovi gosti ponovo su se vratili u nekadašnja vremena svojih nona i nonića. U ovom su se Brgudu cijepala vuna, razvlačila vuna, mastio kapuz, šila i ručno prala roba i bio fažol, a Brgujci i njihovi gosti ponovo su se vratili u nekadašnja vremena svojih nona i nonića.

Posjetitelji su se mogli upoznati sa starim zanatima

Veli Brgud je jučer poslijepodne bio kreat posjetitelja

Kako se izrađuju košare od pruća

Neda Ovcarić je objasnila sve tajne starinske kuhinje

Šinjar Kovačić pokazuje kako se ručno melje kukuruz

Katarina Radica je brgujci kapuz zmastila po starinski

Nije izostala ni domaća muzika

Posebno gusto i prometo bilo je oko starinske kuhinje koju su vješto, bez prehtanja i njurganja, vodile vrijedne kuharice. Svačime su ponudile desetke ljudi koji su u njihovu kucu svratili, ali i objasnile kako se točno kuha i peče po brgujsku.

Parčale smo van teranino, rakiju, kolači sakakovi, čega ćete? Strudel od jabuk je z dizanin teston, po starinsku, s kvason, a ne zlisatin ko ča danas delaju. Pokusite kafe, sad je brnšulano, pogledajte kako diši. To delamo na šparhetu, pa ga friško mejemo, zato ga si i hvalje - kaže Neda Ovcarić dok u tek skuhanu kavu toč prokuhanu kozje mlijeko. D kavu treba hvaliti, uvjereni smo se i sami, a da je tražena, govori i Sandro koji je uzeo tu koliko punih šalica kako bi ponudio težakinjama i težakima po selu.

Obukal sam se va robu kovu je imel moj nono, ma san sekal drevu, a sad san doš tu pomoć. Ovo je naš običaj, kega ulažemo puno truda i bimo ga sačuvali i daje - zaključio je mladi Brgujac.